

tende på de ældre medarbejderes arbejdskapacitet,

- faktorer, der omvendt betinger, at ældre er velfungerende på jobbet.

Men øget viden om de ældres arbejdsmiljø gør det ikke alene. Der kræves også holdningsændringer og forsøg med ændret arbejdsorganisation. Derfor bør der iværksættes forsøg med tilpasning af arbejdsmiljø, arbejdstid m.v. med henblik på at skabe attraktive »normale« arbejdspladser for ældre medarbejdere. SF ser initiativer i den retning som et vigtigt og nødvendigt supplement til udviklingen af en bedre seniorpolitik og skabelse af fleksjob m.v.

Ad 8

Formålet med en reform af delefterløn bør være at øge de 55-66-åriges valgmuligheder på arbejdsmarkedet. SF ønsker at give de 55-66-årige en øget reel valgmulighed mellem fortsat arbejde, gradvis tilbagetrækning (delefterløn) og fuld tilbagetrækning (efterløn for de 60-66-årige og genindførelse af overgangsydelsen for de 50-59-årige).

I dag føler mange, at der står idiot på ryggen af dem, hvis de går på delefterløn. Der eksisterer ikke noget økonomisk incitament til at vælge delefterløn frem for efterløn. Snarere tværtimod.

En specialarbejder på fuld tid med en timeløn på 95 kr. tjener ca. 182.780 kr. om året. Går hun/han på efterløn, vil hun/han få 136.500 kr. om året. Vælger hun/han at gå på ned på 20 timer om ugen til 95 kr. i timen og gå på efterløn, vil den samlede indkomst blive på 150.284 kr. om året. Vedkommende får med andre ord 13.784 kr. ekstra om året for at arbejde 20 timer om ugen. Begynder specialarbejderen at regne på, om det er værd at arbejde 20 timer om ugen, kan hun/han regne sig frem til en reel timeløn på 13,25 kr. Denne meget dårlige økonomiske tilskyndelse til at vælge delefterløn forstærkes i øvrigt yderligere, hvis man opererer med disponibel indkomst efter skat,

idet der skal betales arbejdsmarkedsbidrag af lønindkomsten, men ikke af efterlønnen. Hvis specialarbejderen bruger sin mulighed for at arbejde 200 timer om året, vil vedkommende tjene 155.500 kr. om året. Altså mere end ved at arbejde 20 timer hver uge! Det vil koste ca. 5.216 kr. at arbejde 840 timer mere om året! Og så spændende er kun de færreste specialarbejderjob for en 60-67-årig trods alt kun i de allerfærreste tilfælde. Derfor er det ikke så overraskende, at der inden for hele SiD-området kun er 36 mennesker, der har valgt delefterløn! Det skyldes helt åbenbart reglerne i gældende lovgivning – ikke ufleksible overenskomster, der ikke giver mulighed for deltid, som det ellers har været påstået fra forskellig side.

Skal delefterlønnen for alvor blive et attraktivt alternativ for dem, der planlægger at gå på efterløn, skal ordningen derfor forbedres væsentligt for specielt de lavtlønnede. Det mest oplagte er at tilpasse en reform af delefterlønnen efter arbejdsløshedsforsikringens kendte principper, satser, modregning m.v. Det kan f.eks. være en sats, der ligestiller delefterløn med supplerende dagpenge. Endvidere bør man overveje at indføre en 200-timers-regel også for delefterlønnen, således at de første 200 timers arbejde heller ikke medregnes i delefterlønnen, ligesom det er tilfældet for efterlønnen.

Herudover bør der lægges et loft over den samlede indtægt, der kan opnås ved at kombinere deltidsarbejde og delefterløn. Ellers vil forbedringerne primært blive brugt af de bedst lønnede til at supplere en i forvejen ikke helt ringe deltidsløn.

Endelig bør der overvejes nye modeller til at øge delefterlønnens incitament til relativt hele deltidskvoter. Hvis dette skal ske uden at gøre ordningen ufleksibel, kan man overveje at give delefterløn som et fast beløb f.eks. svarende til supplerende dagpenge fra maksimumsgrænsen for ugentlig arbejdstid på delefterløn – i dag 28 timer.

Tabel 1. Delefterløn. Arbejde 28, 24 og 20 timer. Fast delefterløn, udregnet efter 17 timers supplerende maks. sats. Samlet indkomstloft 250.000 kr. Specialarbejder, løn 95.- kr./time

	28 timers arbejde	24 timers arbejde	20 timers arbejde
Løn á 95 kr.	138.320	118.560	98.800
Delefterløn 17 timer	62.716	62.716	62.716
Samlet indtægt	201.036	181.276	161.516
Reel timeindtægt i forhold til fuld efterløn	44,32 ¹⁾	35,88 ²⁾	24,05 ³⁾

1) Hvis den pågældende går på efterløn og samtidig har 200 timers arbejde, vil den reelle timeindtægt være lavere. I dette eksempel 31,27 kr.

2) Indregnes der 200 timers arbejde i efterlønnen, vil den reelle timeindtægt blive 20,65 kr.

3) Indregnes der 200 timers arbejde i efterlønnen, vil den reelle timeindtægt blive 5,78 kr.